

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC043

Zaaknummer Beoordelings- en Adviescommissie commissie 2010T004(1)

Zaaknummer Klachtencommissie 2010T004(2)

datum uitspraak 21/05/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
juridisch adviseur: mr. M.Y.M. Renken, advocaat te Leiden,

te voldoen door:

de Congregatie der Missie (Lazaristen),
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: de Congregatie,

en

het Bisdom [plaats],
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: het Bisdom.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 16 januari 2012, tezamen met het advies van de Beoordelings- en Adviescommissie (hierna: BAC) d.d. 26 april 2011 met zaaknummer 2010T004(1), waarin het seksueel misbruik door wijlen [voornamen] [naam] (hierna te noemen: [naam]) gegrond is verklaard en de brief van de

Congregatie d.d. 13 september 2011, waarin de Congregatie te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door de Congregatie ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 2 april 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik als genoemd in het advies van de BAC (het misbruik door [naam]).

1.3 Namens verzoeker is hierop door mr. M.Y.M. Renken geantwoord bij brief van 25 juni en 28 augustus 2012. Als bijlage bij de brief van mr. Renken van 25 juni 2012 is meegestuurd het advies van de Klachtencommissie d.d. 7 november 2011 met zaaknummer 2010T004 (2), waarin het seksueel misbruik door wijlen [voornamen] [naam 2] (hierna te noemen: [naam 2]) gegrond is verklaard. Het Bisdom heeft bij brief van 19 maart 2012 te kennen gegeven de gegrondverklaring van het advies van de Klachtencommissie tegen [naam 2] over te nemen. Aangezien zowel sprake is van het advies van de BAC (zaaknummer 2010T004 (1), waarin de klacht tegen [naam] gegrond is verklaard, als ook van het advies van de Klachtencommissie, waarin de klacht tegen [naam 2] (zaaknummer 2010T004 (2)) gegrond is verklaard- heeft mr. Renken verzocht beide zaken gevoegd te behandelen.

1.4 De Congregatie (misbruik door [naam]) heeft bij brief van 14 november 2012 gereageerd op de brieven van mr. Renken.

1.5 Bij brief van 4 februari 2013 is aan het Bisdom (misbruik door [naam 2]) een afschrift toegezonden van de brieven van mr. Renken d.d. 25 juni en 28 augustus 2012, waarin de vermogensschade van verzoeker is onderbouwd, alsmede van het door verzoeker ingediende aanvraagformulier en is aan het Bisdom verzocht om een inhoudelijke reactie daarop. Het Bisdom heeft bij brief van 22 februari 2013 daarop gereageerd. Het door het Bisdom ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.6 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook de Congregatie en het Bisdom hebben de Compensatieregeling aanvaard. Partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

1.7 Verzoeker, Congregatie en Bisdom hebben allen te kennen gegeven in deze gevoegde zaak genoegen te nemen met een gezamenlijk advies, inclusief een advies met betrekking tot de verdeling van de betalingsverplichtingen tussen Congregatie en Bisdom onderling.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de BAC (m.b.t. het misbruik door [naam]) en de Klachtencommissie (m.b.t. het misbruik door [naam 2]) in de adviezen zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in de beide adviezen gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

2.2 misbruik door [naam]

Verzoeker was actief bij de parochie in zijn woonplaats [plaats]. [naam] woonde in periode [periode] in de pastorie van de parochie van [parochie] en was onder andere als aalmoezenier

betrokken bij de scouting [parochie]. Eens in de vier à zes weken werd onder leiding van [naam] met een aantal jongens een clubblad gemaakt. Tijdens en na het maken van dit clubblad heeft [naam] verzoeker misbruikt.

Bepaalde activiteiten voor het maken van het clubblad vonden op de zolder van het clubhuis plaats. [naam] nam dan maar één jongen mee naar boven, zo ook verzoeker. Het seksueel misbruik bestond uit tegen de zin van verzoeker tongzoenen, strelen en betasten door [naam] van het geslachtsdeel van verzoeker en uit masturberen. Verzoeker werd gedwongen deze handelingen ook bij [naam] te verrichten. De kleren bleven tijdens deze handelingen aan.

Tijdens een jaarlijks door [naam] georganiseerde vakantie in Zwitserland regelde [naam] het zo dat er altijd één jongen bij [naam] in bed sliep. Dit betrof ook verzoeker. Hier vonden dezelfde handelingen plaats als op de zolder, zoals hierboven genoemd, met dit verschil dat de kleren nu uit waren. Verzoeker is in totaal vier keer met [naam] op vakantie geweest. In totaal heeft het misbruik door [naam] vijf jaren geduurd.

Vaststaat dat [naam] in 1984 strafrechtelijk is vervolgd, nadat een ander dan verzoeker [naam] had aangegeven. Deze vervolging heeft, aldus overweging 4.2 van het advies van de BAC, niet tot een strafrechtelijke veroordeling geleid maar tot een voorwaardelijke sepot. Toen verzoeker in die tijd over het misbruik aan zijn vader vertelde, reageerde deze tamelijk koel en weinig begripvol naar verzoeker. Bij aanvang van het misbruik was verzoeker 10 jaar oud.

2.3 misbruik door [naam 2]

Eveneens is verzoeker seksueel misbruikt door een tweede persoon. Verzoeker zong in de periode van [periode] in het jeugdkoor dat door [naam 2] werd geleid. [naam 2] bood verzoeker aan thuis bij verzoeker gratis pianolessen te geven. Na enkele keren werden deze 'thuislessen' omgezet in orgellessen in de kerk. Tijdens deze orgellessen betastte [naam 2] verzoeker en moest verzoeker [naam 2] betasten. Het begon met handtastelijkheden, maar onttaarde al snel in onder dwang zoenen, masturberen en oraal bevredigen. Meestal gebeurde dit op de grond, waarbij [naam 2] op verzoeker lag.

Verzoeker mocht een keer mee met [naam 2] op een weekend naar de [streek] met het ouderenkoor. Verzoeker moest toen bij [naam 2] in bed slapen, waarbij hij gedurende dat weekend meerdere keren op hardhandige wijze is misbruikt door [naam 2]. Het misbruik door [naam 2] heeft vijf jaren geduurd en vond wekelijks plaats. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik 10 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk adviezen van de BAC respectievelijk de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam] met zaaknummer 2010T004 (1) en tegen [naam 2] met zaaknummer 2010T004 (2), waarin de klachten gegrond zijn verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissingen van de Congregatie respectievelijk het Bisdom tot overname van het advies.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de

toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 meerdere daders en verschillende R.K-instellingen

Het feit dat sprake is van meerdere daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen, doet aan bovenstaande niet af. Ook in die gevallen is de Compensatiecommissie van oordeel dat de totaal te verkrijgen compensatie niet hoger kan zijn dan het maximale bedrag binnen de -gezien de aard van het misbruik- van toepassing zijnde categorie. Een andere regeling van deze materie zou hebben geleid tot een niet goed uit te leggen ongelijkheid in behandeling van enerzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan dezelfde R.K.- instelling enerzijds en anderzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan verschillende R.K.-instelling anderzijds.

3.4 categorie-indeling misbruik [naam]

Gelet op het jegens verzoeker door [naam] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat de aanvraag voor een financiële compensatie vanwege het misbruik verricht door [naam] ingedeeld dient te worden in categorie 3, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling.

3.5 categorie-indeling misbruik [naam 2]

Voor wat betreft de categorie-indeling van het seksueel misbruik gepleegd door [naam 2] merkt de Compensatiecommissie in zijn algemeenheid het volgende op.

Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip ‘verkrachting’ binnen categorie 4 dient -aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. Orale seksuele handelingen (met tongzoenen in beginsel als uitzondering van) vallen daar in beginsel ook onder.

Gelet op het jegens verzoeker door [naam 2] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat het misbruik door [naam 2] als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’, als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling moet worden beschouwd. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van tien jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang voortgeduurd, te weten gedurende vijf jaren.
- Het misbruik bestond uit strelen, betasting van intieme delen, tongzoenen, over en weer masturberen en orale seksuele handelingen.
- Het misbruik heeft wekelijks, althans zeer regelmatig, plaatsgevonden.
- Het misbruik heeft onmiskenbaar een rol gespeeld in de psychische problematiek van verzoeker.

-Het misbruik door [naam 2] ging gepaard met het uitoefenen van psychische dwang en een fysiek overwicht op verzoeker.

-Er is sprake geweest van twee daders die verzoeker seksueel hebben misbruikt.

-De vader van verzoeker heeft weinig begripvol gereageerd naar verzoeker toen hij over het misbruik vertelde.

-Verzoeker was als kind kwetsbaar en weinig assertief.

Het misbruik is op grond van de hiervoor genoemde omstandigheden als 'uitzonderlijk misbruik' als bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling aan te merken.

3.6 conclusie categorie-indeling

Voorgaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie, het misbruik door [naam] en [naam 2] gezamenlijk beoordelende, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik'. Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie hier op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 2 april 2012 is namens verzoeker bij brief d.d. 25 juni en 28 augustus 2012 van mr. Renken (voorzien van bijlagen waaronder brieven van verzoeker, nota's van drs. [naam 3], psychotherapeut) de vermogensschade van verzoeker nader onderbouwd. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker stelt door het misbruik dusdanig innerlijk verwond en geschaad te zijn in de ontwikkeling van zijn (seksuele) identiteit, dat het daarom voor hem onmogelijk is geworden om blijvend gehoor te kunnen geven aan zijn roeping om als [ambt] werkzaam te zijn en te blijven. Dit heeft er toe geleid dat verzoeker in 2005 zijn ontslag als [ambt] heeft moeten indienen. Sindsdien is hij werkzaam als [beroep] in psychiatrie en de ouderenzorg en geniet hij een inkomen dat in vergelijking met zijn (fictieve want ook sprake van inkomen in natura) inkomen als [ambt] meer dan €10.200,-- netto per jaar lager is. Het betreft hier, naar de Compensatiecommissie begrijpt, een fictief inkomen, omdat daarbij ook uitgegaan wordt van het door verzoeker als [ambt] (te) ontvangen inkomen in natura. Dit brengt met zich dat hij vanaf de jaren 2005 tot 2012 reeds inkomen heeft misgelopen van €91.800,-- netto. Ook maakt hij aanspraak op (niet nader berekende) misgelopen pensioenrechten. Tevens geeft verzoeker

te kennen veelvuldig en langdurig diverse vormen van therapie te hebben gevolgd waarvan de kosten waaronder de reiskosten (te samen begroot op € 5.000,--) voor zijn rekening kwamen. Tenslotte is sprake geweest van periodes van burn out.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt Congregatie

4.3 De Congregatie heeft bij brief van 14 november 2012 gereageerd en -kort samengevat- gesteld zich ten volle te realiseren dat verzoeker onherstelbaar leed is aangedaan en dat aan verzoeker een vergoeding voor immateriële schade dient te worden toegekend. Voor de vraag of ook sprake is van materiële schade, refereert de Congregatie zich aan het oordeel van de Compensatiecommissie. De Congregatie verklaart de toe te wijzen vergoeding zonder meer te zullen voldoen.

standpunt Bisdom

4.4 Het Bisdom heeft bij brief van 22 februari 2013 gereageerd en heeft te kennen gegeven zich te willen conformeren aan het oordeel van de Compensatiecommissie. Wel wenst het Bisdom enkele kanttekeningen te plaatsen bij de onderbouwing van de vermogensschade. Het bisdom wijst er op dat de huidige verdiensten van verzoeker als [beroep] hoger, althans gelijk zijn aan de gemiddelde verdiensten als [ambt]. Ook wijst het Bisdom op het feit dat er geen wezenlijk verschil bestaat tussen pensioenopbouw als [ambt] dan wel als werknemer elders. Tenslotte merkt het Bisdom op dat een aantal therapieën indertijd door het Bisdom zijn betaald.

overwegingen Compensatiecommissie

4.5 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn.

4.6 Naar het oordeel van de Compensatiecommissie is bij gebrek aan bewijsstukken niet voldoende aannemelijk geworden dat sprake is van vermogensschade ten gevolge van het verzoeker aangedaan misbruik, nu niet is gebleken dat de huidige verdiensten van verzoeker minder zijn dan de verdiensten (inclusief de verdiensten in natura) die hij als [ambt] had. Dit geldt evenzo voor de opgebouwde en nog op te bouwen pensioenrechten. Gelet op de overgelegde facturen van drs. [naam], geregistreerd psychotherapeut, is naar het oordeel van de Compensatiecommissie voldoende aannemelijk dat verzoeker met regelmaat therapiekosten heeft moeten maken. De hoogte daarvan is niet exact te bepalen hetgeen de Compensatiecommissie er toe brengt deze kosten en mogelijk toekomstige therapiekosten schattenderwijs als vermogensschade in het totaal te adviseren bedrag mee te wegen.

4.7 Naast vermogensschade is een vergoeding voor smartengeld uiteraard aangewezen. De Compensatiecommissie merkt op dat sprake is van uitzonderlijk misbruik en dat de aard en frequentie van het misbruik, dat op een voor verzoeker kwetsbare leeftijd gedurende meerdere jaren plaatsvond door een tweetal daders, alsmede de psychische problemen waarmee verzoeker zowel in zijn persoonlijke als arbeidzame leven geconfronteerd is geweest, aspecten zijn, die de Compensatiecommissie nadrukkelijk meeweegt in de beoordeling van de smartengeldcomponent. De Compensatiecommissie geeft zich daarbij ook rekenschap van de grote geestelijke schade en pijn die voor verzoeker tot de onmogelijkheid hebben geleid om langer als [ambt] werkzaam te kunnen zijn.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van € 60.000,-- geadviseerd dient te worden. Bij het bepalen van een te adviseren bedrag speelt mee dat de toekenning van compensatie niet alleen bedoeld is voor min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.9 Gelet op het aandeel in het misbruik van [naam] die valt onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van de Congregatie enerzijds en het aandeel van de [naam 2] die valt onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van het Bisdom anderzijds, komt het de Compensatiecommissie voor dat een verdeling, waarbij de Congregatie € 20.000,-- voor haar rekening neemt en het Bisdom € 40.000,-- betaalt, een passende verdeling zou zijn.

4.10 Verzoekster heeft nota's overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €1.651,65. Nu vermogensschade zowel aan de orde is in de verhouding met de Congregatie als in de verhouding met het Bisdom, zou een verdeling waarbij de Congregatie en het Bisdom ieder de helft betalen een passende verdeling kunnen zijn.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik.

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik' en adviseert:

- de Congregatie aan verzoeker te betalen een bedrag van € 20.000,-- alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van € 825,25;

- het Bisdom aan verzoeker te betalen een bedrag van € 40.000,--, alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van € 825,25.

welke bedragen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak dienen te zijn voldaan

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. K.H. F. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 21/05/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter